

Varsinais-Suomen liitto

kirjaamo@varsinais-suomi.fi

MTK-VARSINAIS-SUOMEN SEKÄ MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITON LAUSUNTO VESIEN JA VOIMIEN VAIHEMAAKUNTAKAAVAN LUONNOKSESTA

MTK-Varsinais-Suomi sekä Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto (MTK) kiittävät mahdollisuudesta lausua vesien ja voimien vaihemaakuntakaavan luonnoksesta ja esittävät lausuntonaan seuraavaa:

MTK:n keskeinen vaatimus

MTK-Varsinais-Suomi ja MTK vaativat, että vesien- ja merenhoidon kannalta erityisiä uomaosuuksia sekä eroosioherkkiä alueita koskevat kaavamerkinnät ja niihin liittyvät rajoittavat suunnittelumääräykset poistetaan vesien ja voimien vaihemaakuntakaavasta kokonaisuudessaan.

Vesiensuojelu on monen sektorin yhteinen tehtävä, mutta kaavaluonnoksessa ohjaus kohdistuu ainoastaan ja suhteettomasti maa- ja metsätalouteen sekä yksityisiin maanomistajiin. Vesien tilaan vaikuttavat myös yhdyskuntien ja teollisuuden kuormitus, hulevedet, liikenne ja satamat, ruoppaus ja rakentaminen sekä vesistöjen pohjasedimenttiin kertyneiden ravinteiden vapautuminen. Valittu vesiensuojelutapa on epätasa-arvoinen tavoitteisiin nähden sekä maataloussektoria leimaava, aliarvioiva ja syyllistävä.

Ympäristötavoitteiden toteuttamisessa on noudatettava yhdenvertaisuuden ja oikeudenmukaisen taakanjaon periaatteita. Vesien tilan parantaminen on yhteiskunnan yhteinen tavoite, jonka edistämisestä aiheutuvien kustannusten ei tule jäädä yksittäisten maanomistajien, viljelijöiden tai metsänomistajien vastuulle.

MTK-Varsinais-Suomen johtokunta muistuttaa, että on jo ensimmäisen kerran tuonut kaavaluonnoksen ongelmakohdat esille maaliskuussa 2025 osallistumis- ja arviointisuunnitelman palautteen muodossa. ([Palaute Varsinais-Suomen vesien ja voimien maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan \(OAS\)](#)) Tämän jälkeen kantamme on kerrottu Varsinais-Suomen liitolle useita kertoja eikä se ole missään vaiheessa muuttunut.

Maakuntakaavan toimivallan rajat

Vesiensuojelukysymykset eivät kuulu maakuntakaavoituksen varsinaisiin tehtäviin tai toimivaltuuksiin tavalla, jolla yksittäisten maanomistajien maankäyttöä voitaisiin oikeusvaikutteisesti ohjata. Lainsäädännössä tai valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa ei ole määritelty eroosiota, ravinteiden huuhtoutumista tai rehevöitymistä sellaisiksi kysymyksiksi, joita maakuntakaavalla tulisi tai voitaisiin yksityiskohtaisesti säädellä.

Vaikka alkuperäinen eroosioherkän alueen merkintä on kaavaluonnoksessa muutettu vesiensuojelun kannalta erityiseksi uomaosuudeksi, merkinnän aiheuttamat juridiset ja taloudelliset ongelmat maanomistajille pysyvät muuttumattomina.

Alueidenkäyttölain periaatteet ja maakuntakaavan oikeusvaikutukset

Varsinais-Suomen liitto on esittänyt, että uusi vaihemaakuntakaava pohjautuu tulevaan alueidenkäyttölakiin. Lausunnolla oleva luonnos on kuitenkin ristiriidassa lain keskeisten periaatteiden kanssa. Alueidenkäyttölain 21 §:n mukaan maakuntakaavassa esitetään maakunnan alueidenkäytön periaatteet ja osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Maakuntakaavan ei siten tule muodostua yksityiskohtaiseksi maanomistajan maankäyttöä ohjaavaksi suunnitelmaksi. Esitetty luonnos lisää maakuntakaavan yksityiskohtaisuutta ja pyrkii mikro-ohjaukseen, jota lain tarkoituksena on päinvastoin rajata.

Omaisuuksensuoja ja kohtuuton haitta maanomistajille

Perustuslain 15 § turvaa jokaisen omaisuuden. Maakuntakaavalla ei voida tosiasiallisesti loukata omaisuudensuojaa eikä asettaa maanomistajille sellaisia rajoituksia, jotka estävät omaisuuden tavanomaisen ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisen käytön.

Alueidenkäyttölain 23 §:ssä korostetaan muun muassa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä sekä sitä, ettei maanomistajalle saa aiheutua kohtuutonta haittaa. Nyt esitetyt merkinnät rinnastuvat vaikutuksiltaan tosiasiallisiin toimenpiderajoituksiin. Kohtuuton haitta syntyy esimerkiksi silloin, jos merkittävä osa maanomistajan pelloista tai metsistä joutuu epäselvien mutta oikeusvaikutteisten rajoitusten piiriin.

Kaavaluonnoksen vaikutuksia ei tule arvioida vain yksittäisten merkintöjen tasolla, vaan maanomistajaan kohdistuvana kokonaisuutena. Sama kiinteistö voi joutua samanaikaisesti useiden erilaisten kaavamerkintöjen, energiainfrastruktuurin varausten, vesiensuojelumerkintöjen ja myöhemmän lupaharkinnan kiristymisen kohteeksi. Tällöin yksittäisinä vähäisiksi väitetyt vaikutukset voivat yhdessä muodostaa maanomistajalle kohtuuttoman haitan.

Puutteellinen tausta-aineisto ja epäselvä kohdentuminen

Kaavan tausta-aineisto ja esitystapa ovat puutteellisia. Maakuntakaava pitää esittää muodossa, jossa alueidenkäytön periaatteet ja tarpeelliset alueet ilmenevät tarkoituksenmukaisesti. Kaavakohteella on oltava selkeä maantieteellinen sijainti ja geometria. Esitetyssä luonnoksessa uomamerkintä ei täytä tätä vaatimusta: alueet, joihin kaavamerkintä tosiasiallisesti kohdistuu sekä alueisiin kohdistuvat toimenpiteet, jäävät täysin epäselviksi. Osa uomamerkintöjen piirissä olevista uomista on todellisuudessa täysin vedettömiä tai ne on putkitettu. Erityisen eroosioherkkien alueiden tunnistamiseen on hyödynnetty Luonnonvarakeskuksen (Luke) tuottamaa peltomaiden eroosioherkkyttä kuvaavaa RUSLE-aineistoa. Nykyisin käytössä olevassa mallissa on kuitenkin mallin tarkkuutta heikentäviä ja epävarmuutta lisääviä puutteita: talviolosuhteet huomioidaan rajallisesti, sateen eroosiovoiman arviointi on osin vanhentunutta, kasvipeitteisyyden ja viljelytoimenpiteiden alueellista vaihtelua ei oteta riittävästi huomioon eikä peltojen avo-ojia kuvata mallissa riittävän tarkasti. Vuoden alussa Lukessa käynnistyneessä hankkeessa on tavoitteena sovittaa RUSLE paremmin Suomen maatalousolosuhteisiin.

Luonnoksessa puhutaan myös ravinnekuormituksen vähentämisestä. Epäselväksi jää, mistä ravinteesta/ravinteista on kyse. Eroosioaineksen mukana voi huuhtoutua mm. kiintoainekseen sitoutunutta fosforia. Määrä riippuu kuitenkin maaperän fosforipitoisuudesta ja tätä ei ole otettu huomioon merkintöjä kohdennettaessa. Selostuksessa todetaan, että maatalouden aiheuttama vesistökuormitus korostuu mm. siksi, että peltomaahan on varastoitunut runsaasti fosforia pitkän aikavälin lannoituksen seurauksena. Kaikkien peltojen fosforipitoisuudet eivät kuitenkaan ole korkeita. Korkeiden fosforipitoisuuksien osuus näytteistä on myös laskenut entisen ProAgria Farman alueella lähes 30 % 2000-luvulla (Eurofins 2026). Uudet viljavuustiedot eivät ole vielä vesistökuormitusmalleissa käytössä, mikä heijastuu laskettuihin maatalouden kuormitusmääriin. Epäluotettavaan tai vanhentuneeseen aineistoon perustuva oikeusvaikutteinen kaavoitus ei ole hyväksyttävää.

Alueidenkäyttölaki edellyttää myös, että kaavaa laadittaessa on selvitettävä ja ilmaistava, kenen toteutettavaksi kaava ja sen edellyttämät toimenpiteet kuuluvat. Eri osapuolten on saatava riittävän selkeä käsitys omasta asemastaan kaavan toteutuksessa. Nyt lausunnolla olevasta kaavaluonnoksesta ei selviä toteutusvastuu. Kaavaselostuksessa viitataan toistuvasti maanomistajiin kohdistuviin toimenpiteisiin, vaikka maakuntakaava ei voi velvoittaa maanomistajia aktiivisiin toimenpiteisiin.

Vaikutukset maa- ja metsätalouden toimintaedellytyksiin

Maanomistajille on vakuutettu, ettei kaavaluonnos vaikuta maa- ja metsätalouden toimintaedellytyksiin eikä velvoita toimenpiteisiin. Kaavaselostus ja vaikutusten arviointi osoittavat kuitenkin, että kaavalla tavoitellaan maankäytön ohjaamista, intensiivisen maankäytön rajoittamista sekä rakentamisen ja muun toiminnan ohjaamista pois eroosioherkiltä alueilta. Nämä vaikutukset merkitsevät puuttumista yksityiseen omaisuudensuojaan ja elinkeinovapauteen ja osoittavat, että vesiteeman oikeusvaikutteiset kaavamerkinnot on poistettava.

Maakuntakaavan yhtenä keskeisenä tehtävänä tulisi olla elinkeinojen ja elinkeinorakenteen kehittämisen sekä uusiutumisen alueellisten edellytysten vahvistaminen. Esitetty vaihemaakuntakaava toimii päinvastaiseen suuntaan: se rajoittaa, heikentää ja paikoin voi estää maa- ja metsätalouden harjoittamista. Yritysvaikutusten arvioinnissa esitetyt väitteet kilpailuedellytysten tasoittumisesta ja toimintaympäristön ennakoitavuuden paranemisesta eivät vastaa kaavaluonnoksen todellisia vaikutuksia maa- ja metsätalouteen. MTK tunnistaa kaavamerkinnoilla olevan täysin päinvastaisia vaikutuksia.

Alueidenkäyttölain mukaan kaavaa laadittaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota elinkeinoelämän toimivan kilpailun edellytyksiin. Tämä ei ole harkinnanvarainen lisäselvitys, vaan kaavan laadintaan liittyvä lakisääteinen vaatimus. Lausuntomateriaalin perusteella jää epäselväksi, onko kaavaluonnoksen vaikutuksia maatalouden kilpailuedellytyksiin, tuotannon kannattavuuteen, tilojen investointimahdollisuuksiin, rahoituksen saatavuuteen, tuotteiden markkinakelpoisuuteen ja alueen maatalouden pitkän aikavälin toimintaedellytyksiin arvioitu riittävällä tavalla.

Maatalouden ja metsätalouden investointien vaikeutuminen ei ole vain yksittäisen tilan ongelma, vaan sillä on vaikutuksia koko maaseutualueen elinvoimaan. Kaavaluonnoksen rajoittavat vaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti maatalouteen, mutta sitä myötä väistämättä myös laajemmin elintarviketeollisuuteen ja alueen työpaikkoihin. Tilojen investoinnit ylläpitävät paikallisia palveluja, urakointia, kuljetuksia, konekauppaa, rakentamista, jalostusta ja kuntien veropohjaa. Maakuntakaavan elinkeinovaikutuksia tulisi arvioida myös tästä laajemmasta aluetaloudellisesta näkökulmasta.

Jos tällaisia vaikutusarviointeja ei ole tehty, kaavaluonnos on tältä osin valmisteltu puutteellisesti.

Maatalous on jo vahvasti säädelty ja ohjattu

Maataloudessa vesiensuojelua ohjataan jo mm. nitraatti- ja fosforiasetuksella, kuntien ympäristönsuojelumääräyksillä, eläinsuojien ympäristölupa- ja ilmoitusmenettelyllä, maataloustukien ehtojen kautta kipsin käyttöä tukemalla, Saaristomeri-ohjelman ja eri hankkeiden vesiensuojelutoimilla ja neuvonnalla sekä biokaasutuotantoa ja kierrätyslannoitteiden käyttöä tukemalla Varsinais-Suomessa on laadittu myös kattavasti valuma-aluesuunnitelmia, joiden avulla pystytään kohdentamaan vesiensuojelutoimia ottaen huomioon alueen eri toimijat. Olosuhteiden muuttuessa ja tiedon päivittyessä valuma-aluesuunnitelmat ovat myös huomattavasti helpommin päivitettävissä kuin kaava. Nämä välineet osoittavat, että maatalouden vesiensuojelua voidaan edistää vaikuttavasti sopimuksellisesti, investointien kautta ja valuma-aluekohtaisesti ilman maakuntakaavan oikeusvaikutteisia, yksityisiin maanomistajiin kohdistuvia merkintöjä.

Mikäli vaihemaakuntakaavan tavoitteena on aidosti parantaa vesien tilaa, kaavaratkaisujen tulee kohdistua tasapuolisesti kaikkiin olennaisiin kuormituslähteisiin. Nyt kaavaluonnoksesta syntyy vaikutelma, että vesienhoidon ongelmia pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti maa- ja metsätalouden sekä yksityisten maanomistajien kautta, vaikka monet merkittävät kuormitus- ja riskitekijät liittyvät yhdyskuntarakenteeseen, liikenteeseen, satamatoimintoihin, jätevesien käsittelyyn ja hulevesien hallintaan. Tämä painotus on sekä oikeasuhtaisuuden että kaavoituksen tarkoituksen näkökulmasta ongelmallinen.

Harmaa suojelu ja vapaaehtoisten kannusteiden vaarantuminen

Maa- ja metsätaloutta säädellään jo laajasti substanssilainsäädännöllä, ja maataloutta ohjataan lisäksi EU:n yhteisellä maatalouspolitiikalla (CAP). Kaavoituksen kautta toteutettava harmaa suojelu on oikeudellisesti ongelmallista, eikä tällaista menettelyä tule ulottaa pelloille tai metsiin. Tarkemmin kaavoituksen harmaan suojelun oikeudellisista ongelmista kuvataan professori Martti Häkkäsen [selvityksessä](#). Vaihemaakuntakaava on oikeusvaikutteinen asiakirja, joka voi muuttaa informatiiviset tavoitteet käytännössä velvoittaviksi rajoituksiksi. Jos vesiensuojelutoimista tehdään kaavamääräyksillä pakollisia, maanomistajat voivat menettää oikeutensa vapaaehtoihin taloudellisiin kannusteisiin, kuten CAP:n ympäristökorvauksiin ja metsätalouden METKA-tukiin. Lakisääteisistä tai velvoittaviksi muuttuneista toimista ei lähtökohtaisesti makseta vapaaehtoisuuteen perustuvia korvauksia. Vaikka kaavaselostuksessa viitataan toimenpiteiden tukemiseen, maakuntakaava ei tosiasiassa muodosta rahoituspäätösten oikeudellista perustaa eikä maakuntatasolla voida päättää valtion resurssien kohdentamisesta.

Rahoitus-, investointi- ja markkinavaikutukset

Kaavaluonnoksen sitovat uomamerkinnot luovat huomattavaa epävarmuutta kiinteistöjen arvoihin, rahoituskelpoisuuteen ja maamarkkinoihin. Kaavaluonnoksen sitovilla

uomamerkinnoilla tulee olemaan pitkäaikaisvaikutuksia kiinteistöjen arvon muodostukseen laskevasti. Rahoittajan näkökulmasta epävarmuus tulevista rajoituksista nostaa riskejä, mikä voi vaikeuttaa tilojen investointeja ja luotonmyöntöä. Kun kiinteistöjen tuotto-odotus heikkenee, laskee myös maan arvo ja sen kelpoisuus lainojen vakuutena. Merkinnät voivat lisäksi vaikeuttaa tuotantorakennusten rakentamis- ja ympäristölupaprosesseja. Merkittävä uhka liittyy myös elintarviketeollisuuden ja kaupan kiristymiin vastuullisuusvaatimuksiin: jos merkityillä alueilla tuotettu raaka-aine tulkitaan riskialttiiksi, se voi heikentää tuotteiden markkinakelpoisuutta. Oikeusvaikutteinen uomamerkintä voi muodostaa kiinteistölle ja sen tuotannolle pysyvän riskileiman riippumatta siitä, aiheutuuko tilalta tosiasiallista kuormitusta. Tällainen leima voi vaikuttaa rahoittajien, ostajien, jalostavan teollisuuden ja viranomaisten arvioihin tavalla, jota kaavaselostuksessa ei ole riittävästi tunnistettu. Tämä vaarantaa tilojen toimintaedellytykset, kassavirran muodostumisen ja kiinteistöjen jälleenmyyntiarvon.

Maakuntakaavan ohjausvaikutus ei rajoitu kaavakarttaan, vaan se voi heijastua rakentamislupiin, ympäristölupiin, ympäristönsuojelumääräyksiin ja viranomaisten myöhempään harkintaan. Tämän vuoksi epäselvät ja laajasti tulkittavat vesiensuojelumerkinnät voivat muodostua käytännössä lupaharkintaa kiristäviksi tekijöiksi, vaikka kaavaselostuksessa väitetään, ettei maanomistajille aseteta suoria velvoitteita. Erityisen ongelmallista on, jos merkintöjä käytetään myöhemmin perusteena tuotantorakennusten, eläinsuojien, kuivureiden, varastojen, teollisen toiminnan tai muun yritystoiminnan sijoittamisen rajoittamiseen.

Kaavaluonnos lisää epäselvyyttä myös ympäristöluvitukseen ja eri toimintojen kuormituksen yhteisvaikutusten arviointiin. Jos alueelle kohdistuu samanaikaisesti maataloutta, teollista toimintaa, liikennettä, hulevesi- ja jätevesikuormitusta, lumen vastaanottoalueita tai satama- ja meriliikenteen vaikutuksia, on välttämätöntä arvioida kuormituksen kokonaisuus eikä kohdistaa ohjausta yksipuolisesti maa- ja metsätalouteen. Kaavasta ei käy riittävästi ilmi, miten eri sektoreiden kuormituslähteiden yhteisvaikutukset on huomioitu, miten vastuut jakautuvat ja miten kaavamerkinnät vaikuttaisivat myöhempään lupaharkintaan eri toimialojen välillä.

Valuma-alueita koskevan yleismääräyksen asettamat vaatimukset ovat yksittäiselle viljelijälle tai maanomistajalle kohtuuttomia, sillä se edellyttää kaikkien alueen toimijoiden yhteisvaikutusten selvittämistä. Kaavaluonnoksessa ei kuitenkaan anneta minkäänlaisia keinoja tai työkaluja tällaisen laajan selvityksen tekemiseen, eikä siinä yksilöidä, mitä aluekohtaiset riskitekijät ja kuormituskohdat tosiasiallisesti ovat. Näin yksityiskohtaisten, laajoja selvityksiä vaativien velvoitteiden asettaminen ei kuulu maakuntakaavan tehtäviin.

Kaavamerkintöjen tulee olla maanomistajan näkökulmasta selkeitä, ymmärrettäviä ja ennakoitavia. Epäselvä merkintä, jonka vaikutukset selviävät vasta myöhemmässä lupa-, valvonta- tai viranomaisharkinnassa, ei täytä hyvän hallinnon ja oikeusvarmuuden vaatimuksia. Maanomistajan on jo kaavavaiheessa voitava arvioida, mitä merkintä merkitsee hänen omaisuutensa käytölle, elinkeinolleen ja investointimahdollisuuksilleen.

Energiateeman vaikutukset maanomistajiin

Vesiensuojeluteeman lisäksi kaavaluonnoksen energiateema sisältää merkittäviä uhkia maa- ja metsätalouden harjoittamiselle. Kansallisen vetyverkon yhteystarve on merkitty kaavaan tavalla, joka voi aiheuttaa vakavia logistisia esteitä. Vetyputken vaatima kymmenen metrin puuton vyöhyke sekä metsätyökoneille ja raskaalle maatalouskalustolle asetettavat ylitysrajoitukset voivat pirstoa yhtenäisiä peltolohkoja ja metsäalueita sekä vaikeuttaa maa- ja metsätalouden harjoittamista merkittävästi. On myös tunnistettava vetyputken toteutumisen mittavat epävarmuudet. On hyvin mahdollista, että vetyputki ei toteudu koskaan. Kaava kuitenkin on voimassa todennäköisesti kymmeniä vuosia. On kohtuutonta varata maanomistajien maat kaavavarauksella näin epätodennäköiselle hankkeelle. Hankkeen toteutuminen ei myöskään edellytä maakuntakaavan varausta.

Uusiutuvan energian osalta suunnittelumääräys, joka kieltää laaja-alaisten maahan asennettavien aurinkovoimaloiden sijoittamisen metsiin ja ojittamattomille soille, on kohtuuton puuttuminen metsänomistajien omaisuudensuojaan, tulevaa alueidenkäyttölakia selkeästi tiukempi sekä voi johtaa tilanteeseen, jossa Varsinais-Suomeen ei teollisen mittakaavan aurinkovoimatuotantoa jatkossa suunnitella. Tuotantoyhtiöt yleisesti karttavat alueita, joihin on epävarmaa saada lupa. Esitetyillä kirjauksilla voi olla negatiivinen vaikutus kuntien kiinteistöverotuloihin. Uuden alueidenkäyttölain henki tarjoaa maanomistajalle vahvan suojan: maakuntakaavassa ei lähtökohtaisesti tule antaa metsätalouden harjoittamista rajoittavia metsänkäsittelyä koskevia määräyksiä. Maakuntaliitto ei myöskään voi maakuntakaavalla tosiasiallisesti luoda yksityismaille uusia suojeluluonteisia rajoitusalueita ilman asianmukaista toimivaltaa ja korvauskysymysten ratkaisemista.

MTK korostaa oikeudenmukaisen vihreän siirtymän periaatetta. Vihreän siirtymän infrastruktuuria, kuten sähkölinjoja, energiantuotantoalueita, vetyverkkoja ja muuta uutta teknistä verkostoa, ei voida rakentaa yksipuolisesti yksityisten maanomistajien kustannuksella. Käytännössä sähkölinjarakentamisessa maanomistajille maksettavat korvaukset ovat usein olemattomia suhteessa haittoihin, joita aiheutuu peltolohkojen pirstoutumisesta, metsätalouden vaikeutumisesta, maisemahaitoista, käyttörajoituksista ja kiinteistöjen arvon alenemisesta.

Vapaaehtoinen vesiensuojelutyö ensisijaisena keinona

Viljelijöille ympäristöstä huolehtiminen ei ole irrallinen projekti, vaan kiinteä osa arkipäiväistä työtä, ja yli 90 % viljelijöistä pitää vesiensuojelua tärkeänä osana omaa toimintaansa (MTK:n Ympäristöluotain-kysely 2020). Maatalouden pitkäjänteinen ja vapaaehtoinen vesiensuojelutyö tuottaa jo nyt tulosta: tarkan ja tarpeenmukaisen lannoituksen ansiosta on Varsinais-Suomessa peltoviljelyn fosforitase laskenut peräti 91 % vuosien 1990 ja 2024 välillä (Luken tilastot 2026). Varsinais-Suomen alueella viljelijät tekevät jatkuvasti konkreettisia vesiensuojelutekoja mm. torjumalla eroosiota peltojen talviaikaisella kasvipeitteisyydellä, vesistöjen varsien pysyvästi kasvipeitteisillä kaistoilla. sekä ylläpitämällä maan kasvukuntoa ja vesitaloutta. Lisäksi alueemme savimailla kipsin käyttö fosforin pidättämisessä on vakiintunut erittäin tehokkaaksi vesiensuojelukeinoksi. Vesiensuojelua tulee jatkossakin edistää kannustimin – ei joustamattomalla kaavoituksella, joka asettaa viljelijät ja alueet eriarvoiseen asemaan.

Johtopäätökset

Pääministeri Orpon hallitusohjelman tavoitteena on purkaa kansalaisia ja yrityksiä haittaavaa ylikireää sääntelyä ja byrokratiaa. Ohjelmassa linjataan, ettei maataloudelle saa aiheuttaa kansallisilla toimilla uusia kustannuksia. Lausunnolla oleva kaavaluonnos on näiden tavoitteiden vastainen. Vesiensuojelun operatiivista ohjausta ei tule siirtää maakuntakaavoituksen kautta maanomistajia rajoittavaksi sääntelyksi, vaan sen tulee perustua sektorilainsäädäntöön, vapaaehtoisuuteen ja kannustimiin. Mikäli maakuntaliitto pyrkii liialliseen, kuntien omaa maankäytön suunnittelua kaventavaan ja elinkeinoja vaarantavaan ohjaukseen, on muistettava, että uusi alueidenkäyttölaki antaa kunnille jatkossa mahdollisuuden laatia yleiskaava maakuntakaavan ohjausvaikutuksesta poiketen, mikäli alueidenkäytön kehittäminen sitä vaatii. Näillä perusteilla Varsinais-Suomen liiton on peräännyttävä uomamerkinnoista ja muista maa- ja metsätaloutta rajoittavista suunnittelumääräyksistä.

Raisiossa 29. syyskuuta 2026

Johtokunta	Leena Kristeri	Juha Koivistoinen
MTK-Varsinais-Suomi	elinvoimajohtaja	kenttäpäällikkö
	MTK	MTK Metsänomistajat